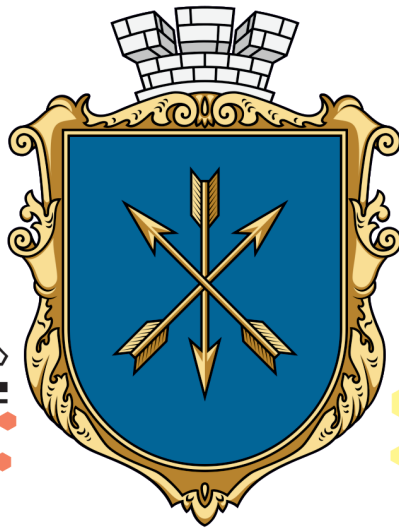

Maj – Czerwiec 2023

Gazeta powstała za inicjatywy Chmielnickiego
miejskiego ośrodka Związku Polaków Ukrainy

POLSKIE

PODOLE

2 maja obchodzimy Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej

2 maja to Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej. Święto jest obchodzone na mocy nowelizacji Ustawy o godle, barwach i hymnie RP, uchwalonej przez Sejm 20 lutego 2004 r.

Wybór daty święta miał dwie przyczyny. Jedną, historyczną, jest związana z tym, że właśnie 2 maja 1945 r. flaga polska została zawieszona w Berlinie na Reichstagu oraz na Kolumnie Zwycięstwa. Druga dotyczy tego, że władze PRL zlikwidowały święto 3 maja: po 1 maja flagi miały być natychmiast zdjęte, by nie doczekały do 3 maja.

„Święto ustanowiono na wzór innych krajów, przede wszystkim Stanów Zjednoczonych, gdzie zostało po raz pierwszy ustanowione na pamiątkę uchwalenia pierwszej flagi amerykańskiej z 1777 r.” – wyjaśniał PAP w 2018 r. Andrzej Bełłowski z Polskiego Towarzystwa Weksylologicznego.

Polskie barwy narodowe sięgają czasów rządów dynastii Piastów. Wybór barw flagi jest bowiem odwzorowaniem kolorów chorągwi polskiej – białego orła na czerwonym tle. Polskie barwy narodowe po raz pierwszy zostały natomiast uregulowane w uchwale Sejmu Królestwa Polskiego z 7 lutego 1831 r.

Chociaż polska flaga jest złożona z dwóch poziomych pasów – białego i czerwonego – to sprezyzowanie odcieni tych barw nie jest już takie łatwe. Z „Ustawy z 31 stycznia 1980 r. o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych” dowiadujemy się, że kolory są przedstawione w postaci współrzędnych trójkromatycznych barw. Oznacza to, że biały nie jest czystym śnieżnobiałym, a kolor czerwony to z kolei karmazyn, czyli ciemna czerwień. Jednak warto zauważyć, że na przestrzeni lat barwa czerwieni się nieco zmieniała. Pierwszy opis flagi z 1921 r. wprowadzał co prawda karmazyn (choć o odcieniu nieco jaśniejszym od współczesnego), ale już od 1927 r. przez ponad pięćdziesiąt lat obowiązywał cynober, czyli czerwony wpadający w kolor pomarańczowy.

Barwy narodowe mają także swoje symboliczne znaczenie, „kolor biały symbolizuje łagodność, przyjaźń, dobrobyt, a kolor czerwony – krew, czyli walkę o

suwerenność, walkę o niepodległość”. Podczas II wojny światowej kolory biało-czerwone były również symbolem niezłomności

narodu i woli zwycięstwa, budziły nadzieję na wolność.

Nie bez znaczenia jest również kolejność barw narodowych. Znak w godle, czyli orzeł, jest ważniejszą jego częścią niż tło. To dlatego kolor biały jest na górze, a czerwony na dole. Jest to widoczne w mowie, ponieważ mówi się, że flaga jest biało-czerwona. Jeśli natomiast barwy zawieszone są w układzie pionowym, to biały umieszcza

się po lewej stronie płaszczyzny oglądanej z przodu. W rozetkach (kotylionach) kolor biały powinien być wewnątrz, czerwony na zewnątrz.

Istnieją dwa rodzaje polskiej flagi państwowej. Pierwszym jest biało-czerwony prostokąt. Drugim natomiast flaga z godłem RP na białym pasie. Zgodnie z obowiązującą ustawą flagi z go-

tnąć podłogi, ziemi, bruku lub wody. Flagą również nie oddaje się honorów żadnej osobie, nie pochyla się jej przed żadną inną flagą lub znakiem. Ponadto na fładze państwowej RP nie wolno umieszczać żadnych napisów oraz żadnego rodzaju rysunków. Kodeks karny zawiera przepisy dotyczące ochrony symboli narodowych. Za publiczne znieważenie, uszkodzenie lub usunięcie flagi czy godła grozi grzywna, kara ograniczenia lub pozbawienia wolności.

Na terenie Polski flaga państwowa RP ma zawsze pierwszeństwo przed wszystkimi innymi flagami. Jeśli eksponuje się na masztach więcej flag, wówczas flagę państwową RP podnosi się (wciąga na maszt) pierwszą i opuszcza ostatnią. W przypadku więcej niż jednej flagi w rzędzie, półkołu lub kole, kolejność uzależniona jest od ich miejsca w następującej hierarchii: flaga państwowa RP, flaga innego państwa, flaga województwa, flaga powiatu, flaga gminy (miasta, gminy miejsko-wiejskiej, gminy wiejskiej), flaga europejska, flaga organizacji międzynarodowej (np. ONZ, NATO), flaga służbowa (np. Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Poczty Polskiej, straży miejskiej), flaga instytucji, firmy, organizacji, uczelni, szkoły, klubu sportowego itp., flaga grupy narodowościowej, flaga okolicznościowa.

Wraz z Dniem Flagi 2 maja w Polsce jest obchodzony Dzień Polonii i Polaków poza granicami kraju, ustanowiony przez Sejm 20 marca 2002 r. (PAP)

Autorka: Anna Kruszyńska

Życzenia Ministra Edukacji i Nauki z okazji Dnia Polonii i Polaków za Granicą

2 maja to także święto Polonii i Polaków za Granicą. Z tej okazji Minister Edukacji i Nauki podziękował polskim środowiskom oświatowym i naukowym za ich pracę oraz zaangażowanie w podtrzymywanie tożsamości narodowej. Szef MEiN życzył wszystkim radosnego świętowania!

Życzenia dla Polonii i Polaków

Minister Edukacji i Nauki podkreślił, że 2 maja to święto łączące naszych Rodaków mieszkających na wszystkich kontynentach: – W tym dniu w sposób szczególny odczuwamy więź ze wspólnotami polonijnymi rozsianymi po całym świecie, pamiętamy o łączących nas wartościach i pielęgnujemy dumę z bycia Polakami – wskazał.

Słowa podziękowania i uznania szef MEiN skierował do polskich naukowców mieszkających poza granicami, a także nauczycieli i dyrektorów polskich szkół na całym świecie.

– Jako Minister Edukacji i Nauki pragnę serdecznie podziękować polskim naukowcom pracującym poza granicami naszego kraju. Dziękuję, że wspierają Państwo współpracę międzynarodową i przyczyniają się do promowania polskiej nauki.

Słowa wdzięczności kieruję także do nauczycieli i dyrektorów polskich szkół. Wyrażam swoją wdzięczność i ogromne uznanie za trud nauczania języka polskiego i podtrzymywanie więzi z

Polską.

Wszystkim Rodakom żyjącym poza granicami kraju minister Przemysław Czarnek podziękował za patriotyczną postawę, pracę i zaangażowanie, które stanowią o sile polskości.

www.gov.pl

dłem mogą używać wyłącznie oficjalne przedstawicielstwa kraju za granicą, cywilne lotniska i samoloty, kapitanaty portów, a także polskie statki morskie jako banderę.

Barwy narodowe RP różnią się od flagi państwowej RP tym, że nie mają określonych proporcji. Mogą być zatem dowolnej długości i szerokości. Trzeba jednak pamiętać, że szerokość obu pasów musi być równa. Zgodnie z konstytucją barwy narodowe podlegają ochronie prawnej.

Fładze państwowej należy się szacunek. Eksponowana publicznie musi być czysta oraz mieć czytelne barwy – nie może być pomięta lub postrzępiona. Flaga nigdy nie może też do-

Drodzy Rodacy!

W Dniu Polonii i Polaków za Granicą, Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego pragnie podziękować wszystkim zaangażowanym za codzienne oddanie oraz pielęgnowanie patriotycznych, godnych naśladowania postaw.

Wysiłek oraz trud, wkładany w zachowanie pamięci o polskiej historii i tradycji, oraz opieka nad polskim dziedzictwem kulturalnym jest postawą, która powinna być naśladowana.

W tym ważnym dniu, życzymy Wam więcej wytrwałości w codziennej pracy nad zachowaniem i promocją polskości. Dzisiaj jak nigdy dotąd, stajemy przed wyzwaniem, które dowodzą jakimi jesteśmy ludźmi – za-

równy wobec siebie nawzajem, jak i wobec bliskich i naszego otoczenia.

Razem możemy więcej!

Dzień Polonii i Polaków za Granicą. Ilu naszych rodaków mieszka w innych krajach?

2 maja obchodzimy Dzień Polonii i Polaków za Granicą. To święto około 20 milionów osób mieszkających poza granicami kraju i przynajmniej się do polskich korzeni. Jest uroczyste obchodzone we wszystkich środowiskach polonijnych na świecie. Święto nawiązuje do przedwojennej tradycji, zgodnie z którą 2 maja obchodzono Dzień Imigranta.

Dzień Polonii i Polaków za Granicą został ustanowiony w 2002 roku uchwałą Senatu, w dowód uznania dla Polonii i Polaków za ich wielowiekowy dorobek i wkład w odzyskanie przez nasz kraj niepodległości. Jego celem jest umacnianie poczucia jedności wszystkich rodaków i pomoc w zachowaniu świadomości narodowej.

Polonia i Polacy za granicą. Ile nas jest?

Najliczniejsza grupa emigracji i osób polskiego pochodzenia żyje w Stanach Zjednoczonych. To ok. 10 milionów osób. Inne duże skupiska są w Brazylii, Kanadzie, Wielkiej Brytanii, Francji i Niemczech. Polacy mieszkają też między innymi na Litwie, Białorusi i Ukrainie.

Polonię należy odróżnić od polskiej mniejszości narodowej. Polonią określa się tylko polskich emigrantów oraz ich potomków.

Natomiast osoby mieszkające na terenach, które w przeszłości należały do państwa polskiego, a w wyniku zmiany granic znalazły się poza nim, uznaje się za Polaków za granicą - i tak mówimy: Polacy na Litwie, Polacy na

Ukrainie czy Polacy w Czechach.

Uchwała senacka z 2002 roku określa politykę państwa wobec Polaków przebywających za granicą. Mówi o zapewnieniu im praw mniejszości narodowej,

rozwijaniu ojczystego języka i promowaniu polskiej kultury. Zgodnie z dokumentem, konstytucyjnym opiekunem diaspy jest Marszałek Senatu. Szczególna rola izby wyższej w podtrzymywaniu tożsamości narodowej Polaków mieszkających na obczyźnie, wywodzi się z międzywojennej tradycji patronowania wychodźstwu.

Wielkie fale emigracji Polaków

Polonia na świecie wywodzi się z kilku fal emigracji. Pierwsza, po powstaniach narodowych w XIX wieku, kierowała się głównie do Francji, Wielkiej Brytanii, Szwajcarii, Niemiec i Ameryki Północnej. Druga to emigracja zarobkowa w II poło-

wie XIX wieku aż do 1939 roku, wówczas robotnicy wyjeżdżali głównie do Francji, Belgii i Niemiec, a chłopci do Stanów Zjednoczonych, Kanady, Brazylii i Argentyny. Do kolejnej fali doszło wskutek II wojny światowej oraz z przyczyn politycznych po wojnie, ponieważ komunistyczne władze zakazały powrotu wielu Polakom walczącym w siłach zbrojnych na Zachodzie.

Później - w latach 1968-1971 - była to emigracja pomarcowa, kraj wówczas opuściło wielu polskich Żydów na skutek napięć narodowościowych i prześladowań antysemickich. W latach 80. doszło do licznej emigracji z powodów ekonomicznych i politycznych, zwłaszcza po wprowadzeniu stanu wojennego w 1981 roku. Ostatnia fala to emigracja zarobkowa po 1989 roku, głównie do Wielkiej Brytanii, Irlandii, Niemiec, Włoch, Kanady i Stanów Zjednoczonych.

Wg.: www.polskieradio.pl

W POLITYCE LICZY SIĘ REFLEKS, CZYLI JAK ZOSTAŁA UCHWALONA KONSTYTUCJA 3 MAJA

„UZNAJĄC, IŻ LOS NAS WSZYSTKICH OD UGRUNTOWANIA I WYDOSKONALENIA KONSTYTUCJI NARODOWEJ JEDYNIEM ZAWISŁ, [...] DLA OCALENIA OJCZYZNY NASZEJ I JEJ GRANIC, Z NAJWIĘKSZĄ STAŁOŚCIĄ DUCHA NINIEJSZĄ KONSTYTUCJĘ UCHWALAMY I TĘ CAŁKOWICIE ZA ŚWIĘTĄ, ZA NIEWZRUSZONĄ DEKLARUJEMY”.

Na słynnym obrazie Jana Matejki Konstytucja 3 Maja 1791 roku to nie król Stanisław August Poniatowski jest pierwszoplanowym bohaterem. Władca, jakby nieco onieśmieszony, przemija do kolegiaty Świętego Jana i gdyby nie królewskie okrycie, trudno byłoby go dostrzec. Najważniejszy wydaje się dokument Ustawy Rządowej trzymany przez niesionego na rękach marszałka Stanisława Małachowskiego. Jednak bliżej widza rozgrywa się dość ciekawa, choć nieco teatralna scena: jeden z posłów – Jan Suchorzewski, rozłożywszy się na drodze uroczystego orszaku, próbuje szantażować zmierzających do kościoła dostojników. Grozi, że zamorduje syna, jeśli konstytucja zostanie przyjęta. Przerażone dziecko wyrzyna się ojcu, zaś ksiądz Hugo Kołłątaj spokojnym, acz stanowczym ruchem stara się zapobiec temu „zamieszaniu”. W rzeczywistości protest Suchorzewskiego wyglądał nieco inaczej, ale wydaje się, że dzięki takiemu przedstawieniu postaci malarz ujął syntetycznie problem trybu uchwalenia ustawy zasadniczej i sprzeciwu ze strony niechętnych reformom posłów.

Wszystko zaczęło się znacznie wcześniej. W 1787 roku caryca Katarzyna wypowiedziała wojnę Turcji. Marzyła nie tylko o ewentualnych korzyściach terytorialnych, ale też o odtworzeniu Cesarstwa Bizantyjskiego.

Jan Matejko, Konstytucja 3 maja 1791 roku, 1891, Zamek Królewski w Warszawie, licencja PD,

skiego. Stanisław August Poniatowski chciał wykorzystać tę okazję i obiecać cesarzowej Rosji przystąpienie Rzeczypospolitej do sojuszu antytureckiego w zamian za możliwość przeprowadzenia reform. Katarzyna wyraziła zgodę, ale ostateczne decyzje miały zapaść na sejmie skonfederowanym, czyli takim, który mógł obradować dłużej niż sześć tygodni, a co najważniejsze – bez stosowania zasady liberum veto.

W październiku 1788 roku rozpoczął pracę Sejm Czteroletni. Stronnictwo bliskie królowi podtrzymywało orientację rosyjską, ale też podkreślało konieczność reform ustrojowych. Kolejne ugrupowanie, zwane patriotycznym, gromadziło się wokół Ignacego Potockiego. W skład tego stronnictwa wchodził także marszałek Małachowski i ksiądz Kołłątaj. Jego członkowie postulowali uniezależnienie się od

rosyjskich wpływów, naprawę systemu parlamentarnego i ograniczenie władzy króla. Jeszcze inna grupa, skupiona wokół hetmanów: Ksawerego Franciszka Branickiego, Seweryna

królewskiego pomysłu zniesienia przywiązania chłopów do ziemi i uwolnienia od pańszczyzny tych, którzy odbędą osiemnastoletnią służbę wojskową, czy dopuszczenia posłów miejskich do sejmu.

W marcu 1791 roku sejm przyjął ustawę o sejmikach, wykluczając z nich szlachtę nieposesjonatów, czyli gołotę. W kwietniu, przed Wielkanocą, uchwalono także ustawę o miastach królewskich. W czasie dwutygodniowej przerwy świątecznej grupa reformatorka przygotowująca projekt konstytucji uznała, że trzeba się śpieszyć i głosować zaraz po wznowieniu obrad.

Sejm rozpoczął pracę 2 maja w mocno okrojonym składzie.

Konstytucja (1791), Biblioteka Narodowa, licencja PD, źródło: Polona

Regulamin przewidywał trzy dni na zapoznanie się z tekstem nowego projektu, wprowadzenie więc ustawy pod głosowanie 3 maja zdawało się niemożliwe. Jednak postanowiono przekonać posłów, przywołując wizję

wielkiego niebezpieczeństwa wiszącego nad Rzeczpospolitą, tłumacząc nadzwyczajny pośpiech wyższą koniecznością. Spodziewano się protestów ze strony stronnictwa hetmana Branickiego. Zamek otoczyło wojsko pod dowództwem księcia Józefa Poniatowskiego. Zadbano o poparcie mieszczan. Tłumy gromadziły się na ulicach. Posiedzenie otworzył marszałek Małachowski. Poseł Suchorzewski wybiegł nagle, padł na kolana przed królem, prosił o głos. Krzyczał, że choć nie czytał projektu, wie od innych, iż „wywraca wolność polską, utrzymywaną przez tyle wieków, kuje pęta pod pozorem ochrony”. Kolejne dramatyczne wystąpienie Suchorzewskiego miało miejsce już po odczytaniu Ustawy Rządowej. Poseł wyciągnął na środek sali synka i zagroził, że zabije dziecko, aby „nie dożyło niewoli”. Przeciw projektowi wypowiadali się także inni nieprzychylni mu posłowie. Byli jednak w mniejszości. Debata trwała ponad siedem godzin, zbliżał się wieczór. Niektórzy tracili nadzieję. Wzywano do przyjęcia ustawy. Jak podaje Jerzy Michalski: „Stanisław August podniósł rękę na znak, że chce mówić, a sejmujący sądząc, że jest to gest przysięgania, rzucili się tłumnie do tronu wśród okrzyków publiczności: «Vivat król, Vivat konstytucja»”. Król złożył przysięgę, a potem zgromadzenie udało się triumfalnie do kolegiaty Świętego Jana.

Redakcja Wg.:
historiaposzukaj.pl,
Ewa Olkuśnik

Konfederacja targowicka – symbol zdrady narodowej

Słowo „targowica” jest w języku polskim synonimem najcięższej zdrady narodu i państwa. Przywódcy konfederacji targowickiej dążyli do podziału państwa na samodzielne prowincje i nie zamierzali poddać się prawom ustanowionym przez Konstytucję 3 Maja.

Marcello Bacciarelli, „Stanisław August w stroju koronacyjnym”, 1768-1771

27 kwietnia 1792 roku w Petersburgu przeciwnicy reform Sejmu Czteroletniego, ze Stanisławem Potockim i Sewerynem Rzewuskim na czele, pod hasłem obrony zagrożonej wolności, zawiazali za zgodą Rosji konfederację przeciw królowi Stanisławowi Augustowi i Konstytucji 3 Maja. Dla zwolenników Konstytucji 3 Maja konfederacja targowicka stała się symbolem zdrady narodowej. Podczas insurekcji kościuszkowskiej wielu jej przywódców skazano na śmierć.

Zawiazanie konfederacji było pochodną niezadowolenia pro-rosyjskiego obozu magnackiego z reform Sejmu Czteroletniego, wyrazem sprzeciwu wobec porządku ustrojowego, który zapanał w Rzeczypospolitej po uchwaleniu w 1791 roku konstytucji. Według przeciwników ustawy zasadniczej była ona „spiskiem monarchicznym”, przeprowadzonym w wyniku działań „nielegalnego sejmu”. Jej twórców podejrzewano o jacobinские sympatie, co było równoznaczne z zarzutem o wspieranie rewolucyjnej Francji.

Po uchwaleniu konstytucji w kraju zapanowała powszechna euforia, która udzieliła się także Stanisławowi Augustowi Poniatowskiemu. Zawarcie w marcu 1790 roku porozumienia z Prusami sprawiło, że na królewskim dworze nie dopuszczano do świadomości, że reformy mające na celu uzdrowienie państwa mogą zostać anulowane. Możliwości interwencji ze wschodu nie brano poważnie pod uwagę, nawet wówczas, gdy w styczniu 1792 roku Rosja i Turcja zakończyły działania zbrojne i zawarły pokój.

Przygotowania do Targowicy Już w listopadzie 1791 roku grupa magnatów na emigracji, skupiona wokół Stanisława Szczęsnego Potockiego i Seweryna Rzewuskiego, rozpoczęła przygotowania do zawiazania konfederacji przeciwko konstytucji. Ich działania nie spotkały się wówczas z większym odzewem ze strony polskich władz.

Jednak 1 marca 1792, po śmierci przychylnego Polsce Leopolda II, na tron cesarski wstąpił Franciszek II. Widmo wojny z Rosją stawało się coraz bardziej realne. Dodatkowo Sejm Rzeczypospolitej na próżno próbował skłonić niezadowolonych z reform emigrantów przebywają-

cych w Rosji do złożenia przysięgi wierności na Konstytucję 3 Maja.

Trzynastu zdrajców

27 kwietnia 1792 trzynastu magnatów przebywających w Petersburgu zawiazowało konfederację generalną koronną. Pod aktem konfederacji podpisy złożyli m.in.: generał artylerii koronnej Stanisław Szczęśny Potocki, hetman wielki koronny Franciszek Ksawery Branicki oraz hetman polny koronny Seweryn Rzewuski.

Marszałkiem konfederacji został Stanisław Potocki, władzę nad wojskiem sprawowali Branicki i Rzewuski. Sekretarzem konfederacji mianowano poetę i publicystę, Dyzmę Bończę-Tomaszewskiego.

Akt konfederacji liczył 40 stron tekstu zredagowanego przez rosyjskiego generała Wasilija Popowa. W akcie argumentowano, że - ze względu na nieudolne panowanie Stanisława Augusta określanego mianem „despoty” - w Polsce nie szanuje się wolności i praw szlacheckich, czego dowodem jest zniesienie liberum veto i wolnej elekcji. „A że Rzeczpospolita podbita i w rękach swych ciemnizyeli moc całą mająca, własnymi się z niewoli dźwignąć nie może siłami, nic jej innego nie zostaje, tylko uciec się z ufnością do wielkiej Katarzyny, która Narodowi Sąsiedniemu przyjaznemu i sprzymierzonemu z taką sławą i sprawiedliwością panuje” - uzasadniano.

Przywódcy konfederacji uzgodnili z Katarzyną II, że po dotarciu do Polski ogłoszą jej akt w miejscowości Targowica nad Siniuchą w południowo-wschodniej części Rzeczypospolitej. Dokument miał zostać przedatowany na 14 maja.

Wojna w obronie Konstytucji 3 maja

18 maja 1792 roku 98-tyśięczne wojsko rosyjskie prze-

kroczyło granice Rzeczypospolitej. Pod względem liczebności, uzbrojenia, a także doświadczenia bitewnego, wojsko polskie w obronie Konstytucji 3 Maja

cej do obrony wolności i przywrócenia legalnej władzy w Polsce.

Wobec nieudzielenia militarnej pomocy przez Prusy celem wojsk polskich było możliwie jak najdłuższe opóźnianie pochodu armii rosyjskiej w kierunku Warszawy. Do większych bitew doszło w czerwcu pod Mirem i pod Zieleńcami (na pamiątkę zwycięstwa król ustanowił Order Virtuti Militari). W lipcu Polacy stoczyli nierozstrzygnięty bój pod Dubienką. W walkach wstąpił się Tadeusz Kościuszko.

Król przystępuje do Targowicy

Od 19 czerwca, na mocy decyzji Straży Praw, Stanisław August prowadził negocjacje w sprawie przerwania działań zbrojnych z Rosją za pośrednictwem Bułhakowa, który - pomimo wojny - nie opuścił polskiej stolicy. Król zdecydowany był szukać kompromisu z Katarzyną II, licząc, że osiągnie się go za sprawą następstwa tronu polskiego dla jej wnuka Konstantego.

W sytuacji wojskowej przewagi Rosjan, naciskany przez carycę, Stanisław August uznał dalszy opór za bezcelowy. 23 lipca przedstawił rosyjskie ultimatum na naradzie Straży Praw zwołanej na Zamku Królewskim. Za jego przyjęciem opowiedziało się siedem osób. Był wśród nich podkanclerzy koronny Hugon Kołłątaj, który ponaglał króla: „Dziś jeszcze, Miłościwy Panie, przystąpić potrzeba do konfederacji targowickiej, nie jutro; każdy moment jest drogi, bo krew Polaków go oblewa”. Pięciu uczestników zebrania, w tym m.in. marszałek sejmu Stanisław Małachowski i Kazimierz Nestor Sapieha, głosowało za kontynuowaniem wojny.

Po uzyskaniu zapewnienia o zachowaniu przez Rosję integral-

ności terytorialnej Rzeczypospolitej, mając nadzieję na uratowanie choć części reform Sejmu Czteroletniego, król podjął decyzję o zakończeniu działań zbrojnych, zgłaszając akces do konfederacji.

Na znak protestu wielu polskich dowódców, w tym książę Józef Poniatowski i Tadeusz Kościuszko, podało się do dymisji. Kraj opuściło spore grono przedstawicieli polskich elit, m.in. marszałek Sejmu Stanisław Małachowski oraz marszałek wielki litewski Ignacy Potocki.

II rozbiór Polski

Epilogiem wojny polsko-rosyjskiej 1792 roku i rządów Targowicy był II rozbiór Polski, dokonany w styczniu 1793 roku przez Rosję i Prusy.

Dla zwolenników Konstytucji 3 Maja konfederacja targowicka stała się symbolem zdrady narodowej. Podczas insurekcji kościuszkowskiej w 1794 roku wielu jej przywódców, m.in. hetmana wielkiego litewskiego Szymona Kossakowskiego, skazano na śmierć i infamię oraz publicznie wieszano na szubienicach. Na tych, których nie udało się schwycić, m.in. na Stanisławie Potockim, Sewerynie Rzewuskim i Franciszku Branickim, wykonano wyrok „na wizerunku” (in effigie).

Skrajne opinie budzi postawa króla Stanisława Augusta Poniatowskiego, któremu z jednej strony zarzuca się brak zdecydowania w działaniu i zbytnią uległość wobec Rosji, z drugiej zaś podkreśla się beznadziejność sytuacji, w jakiej monarcha znalazł się po ogłoszeniu konfederacji i wybuchu wojny z Rosją.

Słowo „targowica” jest po dziś dzień synonimem zamierzonego działania na szkodę ojczyzny.

Wg. : www.polskieradio.pl

Apel szkolny do Święta Konstytucji 3 maja

Ekipa nauczycieli Punktu nauczania języka polskiego im. Janusza Korczaka przy Chmielnickim miejskim Związku Polaków przygotowała dla dzieci świąteczny Apel szkolny z okazji Święta Konstytucji 3 maja. Dla uczniów szkółki zostały przygotowane ciekawe zajęcia z historii Święta, quizy oraz konkursy z nagrodami.

Spotkanie odbyło się w sali lekcyjnej siedziby miejskiego związku Polaków, dzieci uczyły się pieśni patriotycznych jak Płynie Wisła oraz Jak długo w sercach naszych prezentowanych przez zespół wokalny Płoskirowskie dzwoneczki, nie zabrakło również i poczęstunku.

Wielkie podziękowania nauczycielom szkółki iwanowej Viktorii, Bożenie Sawoško,

Aleksandru Budnieckiemu i Marynie Podolskiej za organizację ciekawego przedsięwzięcia.

Działania realizowane w ramach projektu Fundacji Wolność i Demokracja: „Biało-czerwone ABC. Wspieranie placówek oświatowych z polskim językiem nauczania”.

Projekt dofinansowany przez Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymi-

liana Marii Kolbego ze środków Ministra Edukacji i Nauki.

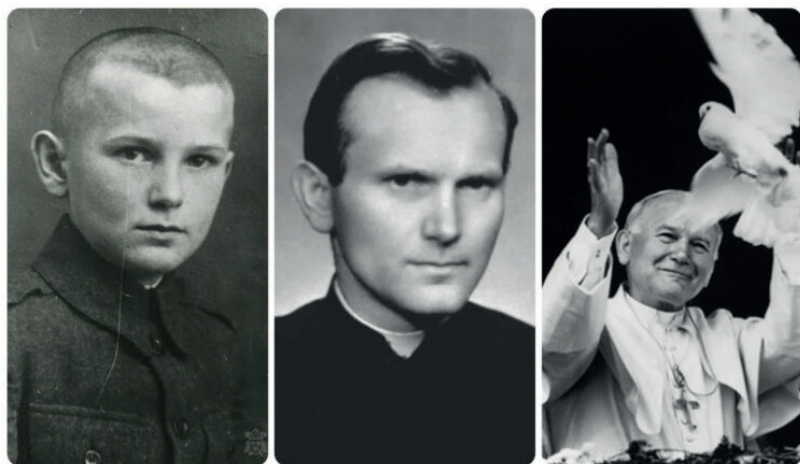
Redakcja

103. rocznica urodzin Papieża Polaka, Jana Pawła II. Osobowość, której nie da się zapomnieć!

W tym roku mija 103 lata od urodzin Karola Wojtyły, papieża Jana Pawła II. Jego wybór na Stolicę Piotrową miał szczególny wpływ na wydarzenia w Europie Wschodniej i w Azji w latach 80. i 90. XX wieku, w szczególności na przemiany demokratyczne w Polsce i w innych krajach bloku wschodniego. Był trzecim najdłużej urzędującym papieżem w historii i pierwszym spoza Włoch. Wielki autorytet moralny papieża Polaka potwierdziły tłumy wiernych krzyczących na Placu Świętego Piotra, podczas uroczystości pogrzebowej, „Santo subito”, czyli „Święty natychmiast”.

Karol Józef Wojtyła urodził się 18 maja 1920 r. w Wadowicach, jako drugi syn Karola Woj-

tyły i Emilii z Kaczorowskich. Miał starszego o 14 lat brata Edmunda, a jego siostra Olga

tyły i Emilii z Kaczorowskich. Miał starszego o 14 lat brata Edmunda, a jego siostra Olga

zmarła tuż po urodzeniu. Karol został ochrzczony 20 czerwca 1920 r.

Witamy wakacje

Jak zwykle w ostatnie dni czerwca dobiegł końca rok szkolny w Punkcie nauczania języka polskiego im. Janusza Korczaka przy Chmielnickim miejskim Związku Polaków.

Bardzo cieszymy się wielkim zainteresowaniem naszą szkołą wśród dzieci i młodzieży Chmielnickiego.

Punkt nauczania oferuje zajęcia z języka polskiego, historii, wiedzy o Polsce oraz różne warsztaty plastyczne a także zajęcia muzyczne. Zajęcia odbywają się jak w trybie stacjonarnym tak i zdalnym.

ny rok szkolny będzie przebiegał jeszcze bardziej ciekawie i owocnie.

Chcemy szczerze podziękować Fundacja Wolność i Demokracja za stałe wsparcie działalności naszej szkoły oraz pomoc w różnych potrzebach Chmielnickiego miejskiego związku Polaków.

Działania realizowane w ra-

Nauczyciele pracujące przy Związku: Ivanova Viktori Марина Подольская Bożena Sawoško Aleksander Budniecki organizują dla dzieci ciekawe zajęcia polskiego o różnej tematyce, gry oraz zabawy edukacyjne, integracyjne spotkania oraz różnego rodzaju warsztaty plastyczne rozwijając zainteresowania dzieci.

Mamy nadzieję że następ-

mach projektu Fundacji Wolność i Demokracja: „Biało-czerwone ABC. Wspieranie placówek oświatowych z polskim językiem nauczania”.

Projekt dofinansowany przez Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego ze środków Ministra Edukacji i Nauki.

Redakcja

wycieczki krajoznawcze.

Już w tamtym okresie przyszłego papieża cechowała silna wiara. W kościele parafialnym z oddaniem pełnił obowiązki ministranta. Wojtyła naukę rozpoczął w gimnazjum w Wadowicach, w 1938 r. podjął studia polonistyczne na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Jagiellońskiego, gdzie wykazywał się dużą aktywnością – brał udział w spotkaniach literackich, uczestniczył w przygotowaniach spektakli, pisał pierwsze utwory poetyckie.

W 1942 r. Wojtyła postanowił studiować teologię w tajnym Metropolitalnym Seminarium Duchownym w Krakowie. W 1946 r. otrzymał święcenia kapłańskie. W 1958 r. został mianowany biskupem, w 1963 r. arcybiskupem, a w 1967 r. otrzymał nominację kardynalską.

Po śmierci Jana Pawła I w 1978 r. drugie konklawe wybrało Karola Wojtyłę na nowego papieża. Polak przyjął imię Jana

Pawła II, a jego pontyfikat trwał ponad 26 lat i był jednym z najdłuższych w historii. Polski papież miał również duży wpływ na zmiany, które zaszły w tym czasie w Europie, m.in. upadek komunizmu. W 1981 roku doszło do zamachu na Jana Pawła II, papież cudem uniknął śmierci od kuli zawodowego zabójcy, Ali Agcy.

Od początku lat 90-tych Jan Paweł II zmagał się z chorobą Parkinsona, która była powodem spekulacji dotyczących ustąpienia papieża z urzędu.

Polski papież znany był jako wielki zwolennik ekumenizmu i pielgrzym. Odbił 104 pielgrzymki (odwiedzając 134 kraje na całym świecie), w tym aż 8 razy Polskę.

Zmarł 2 kwietnia 2005 roku. Był trzecim najdłużej urzędującym papieżem w historii, po św. Piotrze (30 – 67) i Piusie IX (1846 – 1878), pierwszym papieżem z Polski oraz pierwszym spoza Włoch od czasów hollenderskiego papieża Hadriana VI.

Jego biografia często stawiana jest za wzór chrześcijańskiej postawy wobec świata i drugiego człowieka, Wojtyła był niezwykle wysoko cenionym autorytetem moralnym.

Podczas całego pontyfikatu Jan Paweł II nieustraszenie walczył o godność każdego człowieka sprzeciwiając się aborcji i eutanazji – cywilizacji śmierci. Znany był z podejmowania szeroko rozumianego dialogu międzyreligijnego i międzykulturowego. Potępiał antysemityzm, czego wyrazem była jego modlitwa przy Ścianie Płaczu w Jerozolimie.

Pamiętając o ludziach młodych, zainicjował systematyczne spotkania z młodzieżą – Światowe Dni Młodzieży, które po raz pierwszy odbyły się w Rzymie w 1985 r.

Swoje nauczanie przekazał wiernym w wielu listach, adhortacjach, konstytucjach apostoelskich oraz czterestu encyklikach, m. in. Redemptor hominis, Dives in misericordia, Laborem exercens, Centesimus annus, Sollicitudo rei socialis.

Wg.: zachod.pl

Karol Wojtyła – papież Jan Paweł II

Wybór Polaka, Karola Wojtyły na papieża, a następnie jego pontyfikat, w dużej mierze przyczyniły się do obalenia komunizmu w Europie Środkowo-Wschodniej i powrotu wolności i demokracji w tym regionie świata.

- 1920** Urodził się 18 maja 1920 r. w Wadowicach.
- 1938** Rozpoczął studia polonistyczne na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego.
- 1942** Wstąpił do konspiracyjnego Arcybiskupiego Seminarium Duchownego w Krakowie. Równolegle studiował filozofię na tajnym Wydziale Teologicznym UJ.
- 1946** 1 listopada 1946 r. **otrzymał święcenia kapłańskie.**
- 1948** Obronił pracę doktorską pt. "Problemy wiary w pismach św. Jana od Krzyża".
- 1953** Został wykładowcą teologii moralnej i etyki społecznej w krakowskim Seminarium Duchownym.
- 1958** 28 września **otrzymał sakrę biskupią i w wieku 38 lat** został najmłodszym członkiem Episkopatu Polski.
- 1963** Mianowany przez papieża Pawła VI **arcybiskupem** metropolitą krakowskim.
- 1967** W czerwcu 1967 r. **otrzymał kapelusze kardynalski.**
- 1969** Objął funkcję wiceprzewodniczącego Konferencji Episkopatu Polski, którą pełnił przez wiele lat. Równocześnie był członkiem watykańskich Kongregacji ds. Kościołów Wschodnich, ds. Duchowieństwa i ds. Kultu Bożego.
- 1978** 16 października 1978 roku 111-osobowe **konklawe wybrało 58-letniego kardynała Karola Wojtyłę na papieża.** Przybrał imię Jan Paweł II.
- 1979** Pierwszą podróż do Polski odbył 2 czerwca 1979 roku.
- 1981** 13 maja na placu św. Piotra w Rzymie, Jan Paweł II **został ciężko ranny w zamachu** na jego życie. Tło zamachu do dziś nie jest do końca wyjaśnione.
- 2005** Jan Paweł II **zmarł 2 kwietnia 2005** roku o godz 21:37. Przez wiele lat cierpiał na postępującą chorobę Parkinsona. W ciągu ostatnich dwóch miesięcy życia wiele dni spędził w szpitalu, gdzie przeszedł grypę oraz zabieg tracheotomii.
- 2011** 1 maja został **beatyfikowany** przez Benedykta XVI.
- 2014** 27 maja **kanonizował go papież Franciszek.**

W Międzybożu odkopano lochy pałacu Sieniawskich

Naukowcy uważają, że najstarszą część lochów rezerwatu „Międzybóż” w obwodzie chmielnickim powstała w XIV wieku. To właśnie tam dwa wieki później powstał pałac, który obecnie jest w trakcie badań archeologicznych. W XVI wieku środkowa część lochów służyła jako magazyn żywności, a później jako magazyn dla wina. W XIX wieku, podczas pobytu wojsk rosyjskich w Międzybożu, lochy były zagracone i zaśmiecone. Odkopanie ich zajęło osiem lat i trwa nadal.

Wiktor Wetrow, kierownik sektora państwowego rezerwatu historyczno-kulturalnego „Międzybóż”, oprowadził dziennikarzy Suspilne po najstarszej części lochów pałacu Sieniawsko-Czartoryskich. W XV Wówczas bloki lodu w piwnicy służyły dla przechowywania żywności na długi okres.

„W XVI w. większość pomieszczeń piwnicznych pełniła już swoje główne funkcje, przede wszystkim magazyn żywności dla mieszkańców pałacu i garnizonu fortecznego. Była to ostatnia funkcja w XVI w., kiedy pałac funkcjonował w systemie obronnym twierdzy Międzybóż” – mówią naukowcy.

Zdaniem Pana Wietrowa największe zniszczenia zabytek poniósł wskutek działań wojsk carskich.

„Po XIX wieku, podczas pobytu tu wojsk rosyjskich, lochy zagracono, zasypiano śmieciami, połamanymi kamieniami. A później, za rządów sowieckich, zostały już częściowo zniszczone, a częściowo całkowicie zasypane. Lochy były pokryte śmieciami do samej góry” – mówił. Zdaniem innych pracowników rezerwatu lochy mogły być zasypane jeszcze za czasów Czartoryskich.

Wg.: *Suspilne*, fot. Igor Zapadenko, 9 maja 2023 r.

Czerwiec w tradycji ludowej

Henryka Siemiradzkiego, *Noc Świętojańska*, 1892.

Czerwiec to czas przejścia wiosny w lato. Nazwa miesiąca pochodzi od czerwca polskiego, czyli małego owada o purpurowej barwie (w czerwcu jego kolor jest najintensywniejszy) używanego dawniej do barwienia tkanin na kolor czerwony.

Najczęściej to właśnie w czerwcu wypada Uroczystość Najświętszego Ciała i Krwi Pańskiej, potocznie zwana Bożym Ciałem. Dominującym atrybutem tego święta są zielone gałązki drzew, przede wszystkim brzozy. Zieleń to symbol życia, odradzającej się natury, pomyślności i urodzaju. W Boże Ciało odbywają się uroczyste procesje do czterech połowych ołtarzy ozdobionych zielenią i kwiatami, płatki kwiatów sypane są także pod nogi kapłana, który niesie monstrancję. Po zakończeniu procesji wierni zabierali z ołtarzy zielone gałązki, wierzono bowiem, że przyozdobiony nimi dom będzie chroniony przed uderzeniami pioruna a domownicy przed wszelkimi chorobami. Gałązki te zatykano także po za-

gonach, zabieg ten miał ochronić uprawy przed chorobami i gradem. Także kolejne dni po tym święcie, zwane oktawą Bożego Ciała były szczególne. Zbierano wówczas zioła, z których wiano wóczas zioła, z których wiano wianki święcone na zakończenie oktawy. Wianki wyplatano z takich roślin jak rozchodnik, macierzanka, rumianek, mięta, szalwia czy koniczyna. Wianki te miały magiczną moc: chroniły dom i jego mieszkańców, dymem ze spalonych ziół okadzano bydło i ludzi w czasie choroby oraz w celu zabezpieczenia przed czarami. Wianki te przechowywano przez cały rok, następnie należało je spalić, pod żadnym pozorem nie wolno było ich wyrzucić.

Procesja Bożego Ciała w Łowiczu

Minister Rau: Gotowość do udziału w odbudowie Ukrainy zadeklarowało ponad 2 tys. polskich firm

W wydarzeniu „Ukraine Recovery Conference”, które odbyło się w dniach 21-22 czerwca w Londynie wziął udział także szef polskiego resortu spraw zagranicznych Zbigniew Rau. Minister zaznaczył, że Ukraina powinna zostać członkiem Unii Europejskiej w najkrótszym możliwym terminie.

W ocenie Raua, który reprezentował Polskę na Konferencji,

Szef polskiego MSZ dodał, że gotowość do udziału w od-

prze w Nowej Kachowce. – Skala kataklizmu jest przytłaczająca – wskazał Minister, dodając, że Moskwa powinna ponieść za swoje zbrodnie odpowiedzialność finansową, rekompensując jednocześnie Kijowowi wyrządzone szkody.

Fot.: Barbara Wojciechowska / MSZ RP

najważniejszym celem uczestników spotkania jest przygotowanie bazy politycznej, prawnej i finansowej, która umożliwi udzielenie Ukrainie wszechstronnej pomocy na rzecz odbudowy.

– Kluczowymi obszarami naszej współpracy z Kijowem powinny być logistyka i transport, ze względu na rozbudowaną infrastrukturę przejść granicznych. Naszym atutem jest też bogate doświadczenie obecności na ukraińskim rynku. Sukces odbudowy Ukrainy leży w interesie całej Europy – powiedział minister Rau.

budowie Ukrainy zadeklarowało ponad 2 tys. polskich firm, które mogą realizować te działania wspólnie z zagranicznymi partnerami. Według Ministra Raua, istotną rolę odgrywa także wsparcie kredytowe oferowane przez bank PKO BP ukraińskim małym i średnim przedsiębiorstwom.

Jak zauważył szef resortu dyplomacji, kraj zniszczony na skutek inwazji Kremla został w ostatnich tygodniach dotknięty także konsekwencjami powodzi, spowodowanej wysadzeniem przez Rosjan zapory na Dnie-

– Widzimy, że nawet w warunkach wojny władze w Kijowie wypełniają zobowiązania na rzecz rozpoczęcia negocjacji akcesyjnych z Unią Europejską. Mamy nadzieję, że pod koniec 2023 roku kraje UE podejmą w tej kwestii pozytywną decyzję i rozmowy z Ukrainą w sprawie członkostwa staną się rzeczywistością – oznajmił Rau.

Wg.: *Słowo Polskie za Biuro Rzecznika Prasowego MSZ*

Sambor – miasto z ratuszem i wspomnieniami o ślubie cara Dymitra

Miasteczko Sambor położone jest 70 km na zachód od Lwowa, w dorzeczu Dniestru. W dwudziestolecie międzywojennym miasto pełniło rolę siedziby powiatu w województwie lwowskim. Liczebność miasta nie przekroczyła do 1939 r. dwudziestu czterech tysięcy mieszkańców, z których bezwzględnie większość stanowili Polacy (około 54 proc.). Skład narodowościowy uzupełniali Żydzi (ok. 30 proc.), Ukraińcy (16 proc.) i bardzo mała grupa spolonizowanych Niemców.

Sambor w okresie międzywojennym był lokalnym centrum administracyjnym i edukacyjnym, siedzibą sądu okręgowego, położonym na przecięciu dwóch ważnych linii kolejowych.

Bez większego przemysłu, ale z rozwiniętym lokalnym handlem i rolnictwem. W zakresie architektury miasto dwudziestolecia międzywojennego było przede wszystkim spadkobiercą poprzedniej epoki, choć w rozbudowujących się bardziej peryferyjnych dzielnicach powstawało wiele nowej zabudowy.

Gmina miejska Sambor obejmowała dzielnice: miejską, lwowską, przemyską i Blech z przysiółkiem „Nowy Świat”.

Główną ozdobą miasta jest obszerny czworoboczny rynek, 182 na 140 m. Kamienice w rynku, z wyjątkiem jednej, jednopiętrowe. W środku ratusz dwupiętrowy z wieżą (38 m wysokości). Z rynku rozchodzi się 10 ulic.

W dokumentach pierwsze wzmianki o mieście pochodzą z 1241 roku. W 1390 roku miasto założył na prawie magdeburskim wojewoda krakowski Spytko

z Melsztyna, właściciel m.in. Samborszczyzny. Od XV w. aż do rozbiorów w Samborze zbierały się sądy grodzkie. W latach 30. XVI w. Sambor wykupiony przez królową Bonę.

W 1604 roku, w pałacu wojewody Jerzego Mniszcha, przebywał car Dymitr Samozwaniec I, który poślubił jego córkę Marynę

Mniszech. Stąd 28 września 1604 roku wyruszyła jego wyprawa na Moskwę.

Jako powiat, Sambor był jednostką administracyjną w okresie I Rzeczypospolitej. Od 1772 roku w zaborze austriackim.

W 1872 roku przez Sambor przeprowadzona została linia Kolei Dniestrzańskiej z Chyrowa

do Stryja. W 1903 roku Sambor otrzymał połączenie kolejowe ze Lwowem, a w 1905 roku – z Użhorodem. Miasto było siedzibą Inspektoratu Straży Celnej „Sambor”. W 1906 roku odsłonięto w Samborze pomnik Tadeusza Kościuszki, autorstwa rzeźbiarza Tadeusza Błotnickiego.

Od 1919 do 1939 roku miasto powiatowe w II RP. We wrześniu 1939 roku Sambor, wraz z resztą ziem kresowych, znalazł się pod okupacją sowiecką. Cele więzienia przy ul. Drohobyckiej wypełniły się aresztowanymi (średnio w więzieniu przebywało ponad tysiąc osób). Po wybuchu wojny niemiecko-sowietkiej, funkcjonariusze NKWD przystąpili do masowej likwidacji więźniów. W ciągu kilku dni zamordowano od 500 do 700 osób. Desperacki opór, który więźniowie stawili w ostatniej fazie masakry, oraz zbliżanie się wojsk niemieckich ocaliło życie kilkuset osadzonym.

Słowo Polskie, fot. pocztówka z lat 30. XX wieku

Chrzest Polski. Co tak naprawdę wydarzyło się w 966 roku?

Dziś mija 1057 lat od przyjęcia chrztu przez Polskę. To przełomowe wydarzenie w dziejach państwa i narodu polskiego, które miało fundamentalne znaczenie polityczne, kulturowe i religijne. Otworzyło przed krajem nieznane wcześniej możliwości oraz włączyło państwo Polan do chrześcijańskiej Europy. W jakich okolicznościach doszło do aktu przyjęcia chrztu i jakie konsekwencje miało to wydarzenie dla naszego kraju? Według części naukowców to właśnie na wyspie na Jeziorze Lednickim, w siedzibie Mieszka I, doszło do chrztu Polski w 966 roku.

Za datę przyjęcia chrztu przez Polskę przyjmuje się rok 966. Informacja o najważniejszym wydarzeniu w dziejach kraju zawiera się w notce czterech łacińskich słów „DCCCCLXVI Mesco dux Poloniae baptizatur”, co oznacza „966 Mieszko książę Polski przyjmuje chrzest”. Wydarzenie to miało miejsce prawdopodobnie 14 kwietnia. Na ten dzień przypadała Wielka Sobota. Wówczas zgodnie z obowiązującym zwyczajem, w nocy oczekiwania na Niedzielę Zmartwychwstania, udzielano chrztów.

Nie jest znane dokładne miejsce, w którym odbył się chrzest Polski. Kronikarz Jan Długosz wskazał na Gniezno. Istnieją też źródła, które podają, że miejscem chrztu Polski był Poznań. Według archeologów chrzest Polski odbył się w jednej z siedzib księcia Mieszka I. Uroczystość

córka księcia czeskiego, Dobrawa. Książę zawarł z nią małżeństwo, licząc na przyjaźń z władcą Czech i wspólne działanie przeciw Związkowi Wieleckiemu.

Inne źródła decyzyjnie Mieszka I tłumaczą względami politycznymi. Książę przyjął chrześcijaństwo i jednocześnie wprowadził

i tożsamościowe. Był to impuls rozwojowy, który umacniał władzę księcia, wspierał integrację młodego organizmu państwowego, a także dawał mocniejsze podstawy suwerenności i bezpieczeństwa. Początkowo chrzest przyjął sam Mieszko I i jego bezpośrednie otoczenie. Natomiast cały proces chrystianizacji trwał przez następne lata.

22 lutego 2019 r. Sejm przyjął ustawę, która ustanawia dzień 14 kwietnia - Świętem Chrztu Polski. Jest to święto państwowe, a nie kościelne. Nie jest więc dniem wolnym od pracy. Dodatkowo nie znajduje się na liście świąt nakazanych, czyli tych dni, w których katolicy mają obowiązek uczestnictwa we mszy świętej. Oznacza to, że tego dnia nie trzeba iść do kościoła.

Wg.: wydarzenia.interia.pl, oprac.: Jakub Laskowski

mogła mieć miejsce w Gnieźnie, Poznaniu lub Ostrowie Lednickim, gdzie w ruinach kaplicy przy palatium znaleziono odcisk misy chrzcielnej.

Okoliczności przyjęcia chrztu przez Mieszka I owiane są tajemnicą. Kronikarz z XII w. Gall Anonim twierdzi, że do przyjęcia chrześcijaństwa z Zachodu namówiła Mieszka jego żona,

jedyny skuteczny w X wieku model organizacji państwa. W ten sposób zapewnił Polsce równorzędne miejsce wśród państw chrześcijańskiej Europy.

Chrzest księcia Mieszka I zapoczątkował nie tylko proces chrystianizacji i budowy struktur kościelnych na ziemiach polskich. Miał on także przełomowe znaczenie polityczne, kulturowe

Chmielnicki miejski ośrodek Związku Polaków Ukrainy zaprasza do nauki języka polskiego

Grupy nauczania:

- dzieci 7-10 lat;
- dzieci 11-15 lat;
- starsze dzieci pogłębiona nauka języka 16-17 lat;
- gramatyka dla dorosłych;
- osoby dorosłe przygotowujące się do rozmowy z konsulem w sprawie uzyskania Karty Polaka.

Zajęcia odbywają się dwa razy w tygodniu, w dogodnym terminie.

Dla dzieci proponujemy ciekawe zajęcia, warsztaty plastyczne, udział w zespole i grupie teatralnej. Udział w różnych konkursach i festiwalach, wycieczki do Polski.

Działania realizowane w ramach

projektu Fundacji Wolność i Demokracja: „Biało-czerwone ABC. Wspieranie placówek oświatowych z polskim językiem nauczania”.

Projekt dofinansowany przez Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego ze środków Ministra Edukacji i Nauki.

Więcej informacji pod numerem 0964448110 Pani Irena.

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach zadania publicznego dotyczącego pomocy Polonii i Polakom za granicą. Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Wydawca pisma jest Fundacja Pomoc Polakom na Wschodzie

Fundacja
POMOC POLAKOM
NA WSCHODZIE
im. Jana Olszewskiego

Gazeta powstała za inicjatywy Chmielnickiego miejskiego ośrodka Związku Polaków Ukrainy

Adres gazety: Chmielnicki ul. Lwowska szosa 53/1
tel. +380964448110 email: medlakowski@gmail.com

Skład redakcji: Irena Letawina-Medlakowska,
Svitlana Ktysiuk, Viacheslav Naghybida.

Redakcja: ФОП Крисюк С. Г., замовлення № _____